

مجموعه کار برگ و آزمون
فصل دهم علوم پنجم دبستان
به همراه نکات مهم درس

www.mamplus.com

1. برای تشکیل لایه ای از خاک به قطر 10 سانتی متر، تقریباً چند سال وقت لازم است؟
 الف) 200 (ب) 500 (ج) 2000 (د) 5000 www.mamplus.com
2. در نواحی کوهستانی، مهم ترین عامل در تشکیل خاک (از نظر فیزیکی) کدام است؟
 الف) یخ بستن آب در لابه لای ترک سنگ ها (ب) سردوگرم شدن سنگ ها در روز و شب (ج) ریشه گیاهان (د) جانوران حفار
3. در هنگام عبور از یک جاده کوهستانی در غرب کشور متوجه وجود دیوارهای سنگی در بین کوه ها شدیم، علت چیست؟
 الف) افزایش هوازگی (ب) افزایش فرسایش (ج) کاهش هوازگی (د) کاهش فرسایش
4. در کدام منطقه فرسایش بیشتری صورت می گیرد؟
 الف) مناطق کوهستانی دارای پوشش گیاهی زیاد و باران های شدید (ب) مناطق کوهستانی دارای پوشش گیاهی پراکنده و باران های شدید (ج) مناطق کوهستانی بدون پوشش گیاهی همراه با بادها و باران های شدید (د) مناطق کوهستانی دارای پوشش گیاهی پراکنده و بادهای شدید
5. کدام گزینه جز نشانه های فرسایش خاک نیست؟
 الف) وزش طوفان همراه با ذرات گردوغبار فراوان (ب) بارش باران بصورت نم نم و آهسته ولی به مدت طولانی
6. عدم رشد دانه در زمین، در سال زراعی جدید (ج) گل آلود بودن آب های جاری منطقه
7. در کدام منطقه فرسایش خاک کمتر رخ می دهد؟
 الف) منطقه ای بدون کاشت همراه با انواع علف های هرز خودرو (ب) منطقه ای با پوشش گیاهی فراوان همراه با وزش طوفان های شدید (ج) مزارعی که در کنار رودخانه هایی با شیب زیاد و گل آلود قرار دارند (د) مزارع کشاورزی بایر و بدون کشت و فاقد هرگونه پوشش گیاهی خودرو
8. کدام عامل سبب از بین رفتن خاک رو نمی شود؟
 الف) تجزیه و پوسیده شدن باقیمانده برگ گیاهان (ب) نابودی گیاهان و علف های هرز منطقه (ج) شخم زدن زمین در جهت شیب زمین (د) آبیاری نامناسب زمین کشاورزی
9. کدامیک از گزینه های زیر، جز عوامل انسانی تخریب جنگل ها به شمار می آید؟
 الف) گرمای شدید هوا (ب) فرسایش خاک (ج) هوازگی سنگ ها (د) افزایش آفات و بیماری ها
10. مهم ترین عامل فرسایش خاک در بیابان ها چیست؟
 الف) آب (ب) باد (ج) شیب زمین (د) انسان ها
11. انسان ها با انجام کدام مورد می توانند مانع فرسایش خاک شوند؟
 الف) ایجاد جنگل مصنوعی (ب) دامپروری (ج) کشاورزی (د) جاده سازی و ایجاد بزرگراه
12. کدام گزینه جز عوامل طبیعی فرسایش خاک محسوب می شود؟
 الف) شهرسازی (ب) سیل (ج) تخریب جنگل (د) چرای بی رویه دام
13. احتمال جاری شدن سیل در کدام خاک بیشتر است؟
 الف) ماسه ای (ب) رسی (ج) کشاورزی (د) شنی
14. کدام عامل سبب فرسایش خاک نمی شود؟
 الف) جاری شدن سیلاب (ب) چریدن بیش از حد دام ها (ج) داشتن پوشش گیاهی (د) رانش زمین
15. کدام عامل مانع فرسایش خاک است؟
 الف) رانش زمین در نواحی مرتفع (ب) جاری شدن سیلاب (ج) حفظ جنگل و مرتع (د) هم جهت نمودن شیب زمین و شخم در آن
16. جهت شخم زمینی که شیب آن از شمال به جنوب است، باید چگونه باشد؟
 الف) از غرب به شرق (ب) از شمال غربی به جنوب شرقی (ج) از شمال شرقی به جنوب غربی (د) از جنوب به شمال
17. هوازگی فیزیکی چه تاثیری بر هوازگی شیمیایی دارد؟
 الف) آن را سریع تر می کند (ب) آن را کاهش می دهد (ج) نقشی در آن ندارد (د) آن را

متوقف می کند

18. مباح توجه به این که در منطقه ای از خرد شدن سنگ ها، خاک قرمز رنگی حاصل شده است، کدام گزینه نادرست است؟

(الف) هوازدگی موجب پدید آمدن خاک قرمز شده
(ج) خاک قرمز در اثر یک تغییر شیمیایی تشکیل شده است
(ب) رنگ قرمز خاک به دلیل وجود آهن می باشد
(د) فرسایش موجب پدید آمدن خاک قرمز رنگ شده است

19. کدام خاک مواد آلی کمتری دارد؟

(الف) خاک باتلاق (ب) خاک کنار جاده (ج) خاکی که مواد پوسیده دارد (د) خاک مزرعه

20. به نظر شما کدام مزرعه برای کاشت محصولات خانگی مناسب تر است؟

(الف) مزرعه ای که در سه سال گذشته در آن گل کاشته شده (ب) مزرعه ای که سال قبل در آن نخود کاشته شده

(ج) مزرعه ای که با آب دریا آبیاری شده (د) مزرعه ای شیب دار با رس فراوان

21. اگر هر گزینه ترتیب خاک زمینی را از بالا به پایین نشان دهد، در کدام مزرعه آب سریع تر به اعماق خاک نفوذ می کند؟

(الف) گیاهک، رس و ماسه، ریگ (ب) گیاهک، ریگ، رس (ج) ریگ، ماسه، گیاهک (د) رس و ماسه، گیاهک

22. در کدام گزینه از بالا به پایین ترتیب خاک برای کاشت مناسب تر است؟

(الف) گیاهک، ماسه، رس (ب) ماسه، رس، گیاهک (ج) ماسه، گیاهک، رس (د) گیاهک، رس، ماسه

23. کدام آب املاح محلول کمتری دارد؟ (الف) آب دریا (ب) آب رودخانه (ج) آب چاه (د) آب

برکه

24. در کدام نوع زمین، افزایش بارش سبب افزایش آب های جاری می شود؟

(الف) ماسه ای (ب) رسی (ج) هوموسی (د) پردرخت

25. در کدام نوع زمین، افزایش بارش سبب افزایش سفره های آب زیر زمینی می شود؟

(الف) ماسه ای (ب) کوهستانی (ج) رسی (د) هوموسی

26. در کدام گزینه، جنس سنگ و خاک تشکیل شده متفاوت است؟

(الف) تشکیل خاک از راه ترکیب سنگ با اکسیژن هوا (ب) تشکیل خاک از راه افزایش و کاهش دمای محیط

(ج) تشکیل خاک از راه نفوذ آب و فشار ریشه ی گیاهان بر سنگ ها (د) تشکیل خاک از راه نفوذ آب در سنگ ها و خرد شدن آن ها

27. در کدام استان لایه ی ضخیم تری از خاک تشکیل می شود؟

(الف) کردستان (ب) ساری (ج) یزد (د) تبریز

28. چرا آبی که در لابه لای سنگ ها یخ می زند، آن را خرد می کند؟ چون

(الف) انبساط ملکول های آب پس از یخ بستن (ب) کم شدن فضای موجود بین ملکول های سنگ

(ج) انقباض ملکول های آب پس از یخ بستن (د) کم شدن ربایش بین ملکول های آب و سنگ

29. تشکیل خاک از کدام روش امکان پذیر است؟

(الف) گرم و سرد شدن زیاد سنگ ها در طول سالیان متمادی (ب) یخ بستن آب لابه لای ترک سنگ ها

(ج) نفوذ ریشه ی گیاهان در لابه لای ترک سنگ ها (د) همه موارد

30. با در نظر گرفتن مقدار جذب و حجم ذخیره ی آب در انواع خاک، کدام رابطه صحیح است؟

(الف) رس > شن > خاک مزرعه (ب) ماسه > گیاهک > رس (ج) شن > ماسه > گیاهک (د) خاک باغچه > رس > شن

31. مقداری خاک را در شیشه ای حاوی آب می ریزیم و بی حرکت در گوشه ای قرار می دهیم. پس از مدتی مقداری از مواد تشکیل دهنده ی خاک روی آب باقی می ماند. این مواد مربوط به کدام گزینه هستند؟

(الف) دانه های ریز رس (ب) ذرات کوچک ماسه (ج) ذرات ریز شن (د) بخشی از گیاهک

32. کدام در مورد خاک صحیح نیست؟

(الف) در کشاورزی، خاک رو مهم تر است (ب) تیرگی رنگ خاک، به مقدار گیاهک بستگی دارد

(ج) سرعت نفوذ آب در خاک رس، کمتر از خاک های دیگر است (د) برای تشکیل خاک، فقط تغییرات فیزیکی لازم

است، زیرا سنگ باید خرد شود.

33. چند ظرف حاوی ترتیب خاکی زیر از بالا به پایین داریم، اگر آب گل آلودی را درون آنها بریزیم، از کدام ظرف آب تمیزتری خارج خواهد شد؟

- الف) رس، ماسه، شن، ریگ (ب) ریگ، شن، ماسه، رس (ج) ریگ، رس، ماسه، شن (د) شن، ماسه، ریگ، رس
34. چهار ظرف داریم که به ترتیب در آنها شن، رس، ماسه و خاک هوموسی ریخته ایم. اگر در همه ی آنها به یک میزان آب بریزیم از کدام ظرف آب بیشتری خارج می شود؟ الف) رس (ب) شن (ج) ماسه (د) خاک هوموسی
35. اگر به ظرف های سوال قبل به یک میزان آب اضافه شود، سپس جرم لیوان های حاوی خاک با ترازو اندازه گیری شود، به نظر شما کدام ظرف سنگین تر خواهد بود؟ الف) رس (ب) شن (ج) ماسه (د) خاک هوموسی
36. کدام عامل سبب می شود که هوازدگی تا عمق بیشتری از خاک نفوذ کند؟ الف) اکسیژن (ب) یخ زدن آب (ج) وزش باد (د) ریشه گیاهان
37. به ترتیب بیشترین مواد معدنی و بیشترین گیاهخاک در کدام مورد زیر وجود دارد؟ الف) خاک جاده، چمن زار (ب) بیابان، باتلاق (ج) خاک بیابان، باتلاق (د) خاک جاده، خاک گلدان
38. به نظر شما چرا ریختن خاکستر مواد سوختنی مانند چوب در پای گلدان مفید است؟ الف) نفوذپذیری خاک را زیاد می کند (ب) مواد معدنی خاک را تأمین می کند (ج) میزان گیاهخاک را افزایش می دهد (د) از آلودگی محیط زیست جلوگیری می کند
39. مهم ترین عامل در نوع خاک یک منطقه، کدام مورد زیر است؟ الف) نوع گیاهخاک (ب) نوع سنگ های منطقه (ج) نوع آب و هوای منطقه (د) مقدار گیاهخاک
40. در کدام منطقه یخ زدن آب در شکاف سنگ ها، نقش مهم تری در خردشدن سنگ ها دارد؟ الف) گرم و مرطوب و پرباران (ب) سرد و خشک و کم باران (ج) گرم و خشک و کم باران (د) سرد و مرطوب و پرباران
41. مخلوط خاکی زغال سنگ و ماسه را می توان با جدا کرد. الف) آهن ربا (ب) کاغذ صافی (ج) حرارت دادن (د) کمک آب
42. چرا «خاک رو» برای کشاورزی اهمیت بیشتری دارد؟ الف) چون گیاهخاک و آب بیشتری دارد (ب) چون ماسه و خاک رس بیشتری دارد (ج) چون گیاهخاک و املاح بیشتری دارد (د) چون گیاهخاک کمتری دارد
43. کیفیت خاک معمولاً به چه چیزی بستگی دارد؟ الف) نوع سنگ (ب) مقدار گیاهخاک (ج) مقدار ماسه (د) مقدار رس
44. چه عواملی موجب کاهش تولید محصولات کشاورزی می شوند؟ الف) یکسان بودن جهت شخم با جهت شیب زمین، کشت پی در پی و مداوم (ب) کشت تناوبی، یکسان نبودن جهت شخم با جهت شیب زمین (ج) احداث جنگل های سرسبز و وسیع، جاری شدن رودخانه (د) اضافه شدن اجزای پوسیده گیاهان به خاک، عوض کردن نوع کشت
45. گیاهخاک برای رشد گیاه مناسب است زیرا الف) سرعت نفوذ و مقدار جذب آب در آن کم است (ب) سرعت نفوذ و مقدار جذب آب در آن مناسب (ج) سرعت نفوذ، بیش از مقدار جذب آب در آن است (د) سرعت نفوذ، کم تر از مقدار جذب آب در آن است
46. کدام رابطه نشان دهنده رشد بهتر گیاه گندم در انواع خاک ها می باشد؟ الف) خاک مزرعه < خاک جاده < ماسه (ب) خاک رس < خاک جاده < خاک مزرعه (ج) خاک جاده < خاک رس < ماسه (د) ماسه < خاک جاده < خاک رس
47. پوشش گیاهی مانع فرسایش خاک می شود، زیرا..... الف) ریشه ی گیاهان موجب چسبندگی ذرات خاک می شود (ب) جهت وزش باد را تغییر می دهد (ج) از حجم آب ذخیره شده در خاک می کاهد (د) باعث کاهش سرعت نفوذ آب در خاک می شود
48. خاکی که حاوی مقدار مساوی ماسه، رس و گیاهخاک باشد، برای رشد گیاهان مناسب تر است زیرا در این خاک مناسب است. الف) سرعت جذب آب و حجم انتقال مواد معدنی جانوران مرده (ج) سرعت نفوذ آب و حجم ذخیره آب (ب) سرعت تجزیه باقی مانده ی بدن گیاهان و (د) سرعت انتقال مواد غذایی و مقدار نفوذ آب

نام و نام خانوادگی:	به نام خالق بی‌همتا	آزمون اسفند ماه
نام پدر:	پایه پنجم ابتدایی	درس علوم تجربی
نام آموزگار:	نام مدرسه:	درس ۱ تا ۱۰
سال تحصیلی	نام و نام خانوادگی مصحح:	تاریخ و امضا:
صفحه: ۱	عملکرد نهایی: خیلی خوب ☐ خوب ☐ قابل قبول ☐ نیاز به تلاش بیشتر ☐	

ردیف	پيامبر اکرم (ص): خوشا آنکه به علم خود عمل کند.
۱	<p>* پاسخ صحیح را با علامت X مشخص کنید.</p> <p>۱. بخش رنگی چشم چه نام دارد؟</p> <p>الف) عنبیه ☐ ب) قرنیه ☐ ج) مردمک ☐ د) عدسی ☐</p> <p>۲. پشت پرده‌ی گوش چه چیزی وجود دارد؟</p> <p>الف) لاله‌ی گوش ☐ ب) عصب شنوایی ☐</p> <p>ج) استخوان‌های کوچک ☐ د) بخش حلزونی ☐</p> <p>۳. برای تشکیل ۱ سانتی متر خاک در سطح زمین حدود چند سال لازم است؟</p> <p>الف) ۱۰۰ سال ☐ ب) ۱۵۰ سال ☐ ج) ۲۰۰ سال ☐ د) ۲۵۰ سال ☐</p>
۲	<p>* در جای خالی کلمه یا عبارت مناسب بنویسید.</p> <p>۱. قطعه‌های چوبی، پلاستیکی یا فلزی را با استفاده از به یکدیگر وصل می‌کنند.</p> <p>۲. از بین اجزای گوش ما فقط و را می‌بینیم.</p> <p>۳. روی کره‌ی چشم را می‌پوشاند و از ورود گرد و خاک به آن جلوگیری می‌کند.</p>
۳	<p>* عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.</p> <p>۱. درست کردن ماست یک تغییر فیزیکی است. ☐</p> <p>۲. در قیچی جسم بین تکیه گاه و نیرو قرار دارد. ☐</p> <p>۳. چرخ و محور از یک میله درست شده است. ☐</p>
۴	<p>چگونگی تشکیل رنگین کمان را توضیح دهید.</p> <p>www.mamplus.com</p>

ادامه سؤالات در صفحه ۲

	صفحه ۲
۵	چگونه ما مزه‌ی غذاها و خوراکی‌های مختلف را احساس می‌کنیم؟
۶	منظور از دوربینی چشم چیست؟ چگونه می‌توانیم آن را برطرف کنیم؟
۷	یک اهرم رسم کنید و قسمت‌های تشکیل دهنده‌ی آن را مشخص کنید؟
۸	چهار مورد از کاربرد قرقره‌ها را بنویسید؟ www.mamplus.com
۹	چگونه گیاهان موجب تشکیل خاک می‌شوند؟
۱۰	گیاخاک چگونه تشکیل می‌شود؟

در پناه خداوند مهربان موفق و سربلند باشید.

- ۱- گزینه صحیح را انتخاب کنید .
- کدام گزینه باعث فرسایش خاک می شود.
الف (قطع درختان ب) باد ج (حرکت ماشین های سنگین د) هر سه مورد
 - کدام یک از ماشین های زیر با هم متفاوت است .
الف (فرمان اتومبیل ب) صندلی چرخ دار ج (تبر د) دوچرخه
 - سرسره - در بطری - کاردک به ترتیب به کدام یک از ماشین های زیر شباهت دارد.
الف (سطح شیب دار - پیچ - گوه ب) گوه - سطح شیب دار - قرقره
ج (سطح شیب دار - گوه - پیچ د) پیچ - سطح شیب دار - گوه
 - کدام یک می تواند فسیل بهترین داشته باشد .
الف (پروانه ب) زنبور ج (گنجشگ د) نهنگ

www.mamplus.com

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .

- سوختن چوب تغییر است
- برای تشکیل یک سانتی متر خاک در زمین در حدود سال زمان لازم است
- افراد اجسام نزدیک را واضح نمی بینند
- یخ نسبت به آب فضای را اشغال می کند

۳- درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید .

- موش با کندن زمین به خرد شدن سنگ و تشکیل خاک کمک می کند
- خاک باغچه اجزای گوناگونی دارد و برای رشد گیاه مناسب است
- سرعت عبور آب از همه خاک به یک اندازه است
- غده های عرق سطح پوست را مرطوب می کنند

۴- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید .

- نفوذ آب در کدام خاک بیشتر است ؟
- کدام خاک آب بیشتری را در خود نگه می دارد ؟
- کدام خاک برای کشاورزی مناسب تر است ؟

www.mamplus.com

۵- به سوالات زیر پاسخ کامل دهید

- واژه های زیر را تعریف کنید .
فرسایش :

گیاهخاک :

- گوه چیست ؟
- سه مورد مثال بزنید .
- دو مورد از کاربرد قرقره را بیان کنید .

- هریک از موارد زیر چگونه به تشکیل خاک کمک می کنند.
گیاهان :

جانوران :

- برای هر مورد یک مثال بزنید .
تغییر با دخالت انسان :
تغییر بدون دخالت انسان :

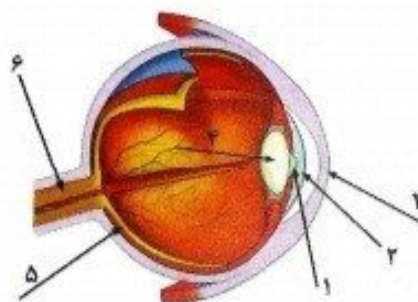
- رشته های عصبی در بدن انسان چه کاری انجام می دهند .

- اهرم چیست و شامل چه قسمت هایی است .

- این ماهی از پشت تنگ پر آب بزرگتر دیده می شود . چرا

- قسمت های چشم را مشخص کنید .

نام و نام خانوادگی :	اداره آموزش و پرورش استان خوزستان	تهیه و تدوین: فاطمه روشن بین
ارزشیابی : علوم درس یازدهم	شهرستان بهبهان	تاریخ :
پایه : پنجم	دبستان شاهد امام کاظم (ع)	با سپاس از استاد مسلم طیبی
		مدرس کشوری و سرگروه

ردیف	شرح سوالات
۱	<p>عزیزانم !!!! گزینه ی درست را انتخاب کنید.</p> <p>* کدام عامل می تواند سبب افزایش نفوذ آب به داخل خاک شود؟</p> <p>الف) زمین های رسی ☐ ب) منابع آب زیر زمینی ☐</p> <p>ج) شیب زیاد زمین ☐ د) پوشش گیاهی ☐</p> <p>* کدام نوع خاک برای کشت گیاه مناسب تر است؟</p> <p>الف) بیابان ☐ ب) مخلوطی از شن، رس و گیاخاک ☐</p> <p>ج) کنار جاده ☐ د) ماسه ای کنار دریا ☐</p> <p>* مهم ترین عامل فرسایش خاک می باشد؟</p> <p>الف) سنگ ها ☐ ب) باد ☐ ج) گرما و سرما ☐ د) آب های جاری ☐</p> <p>* سرعت تشکیل خاک در یک منطقه به کدام عامل بستگی دارد؟</p> <p>الف) میزان آب های جاری ☐ ب) نوع سنگ های منطقه ☐</p> <p>ج) نوع آب و هوای منطقه ☐ د) تعداد موجودات زنده منطقه ☐</p>
۲	<p>جاهای خالی را با واژه های مناسب تکمیل کنید.</p> <p>www.mamplus.com</p> <ul style="list-style-type: none"> • بیش تر غذای انسان، از طریق تأمین می شود. • بو و رنگ خاک، بستگی به میزان موجود در آن دارد. • رنگ قرمز برخی از خاک ها به علت وجود است. • برای تشکیل لایه ای از خاک به قطر ۲ سانتی متر، به بیش از زمان نیاز دارد.
	عبارات درست را با علامت ☒ و عبارات نادرست را با علامت ☐ مشخص نمایید.

	<p>❖ رنگ خاک رس سرخ بوده و آب را به راحتی از خود عبور می دهد. □</p> <p>❖ گیاهان و جانوران در تشکیل خاک نقش دارند. □</p> <p>❖ فرسایش خاک مسئله مهمی نیست و قابل جبران است. □</p> <p>❖ خاک مزرعه از خاک کنار جاده و بیابان بهتر است. □</p>	۳
	<p>در کشاورزی خاک رو مهم است یا خاک زیر؟ چرا؟</p> <p>www.mamplus.com</p>	۴
	<p>گیاخاک (خاک هوموسی) چیست؟</p>	۵
	<p>عواملی که باعث فرسایش خاک می شوند را نام ببرید. (۴ مورد)</p>	۶
	<p>چرا کشاورزان اجساد جانوران و بقایای گیاهان را در زیر درختان دفن می کنند؟</p>	۷
	<p>تفاوت خاک ماسه ای و خاک رس را شرح دهید.</p>	۸

عزیزانم شاد و سلامت باشید.

اخموها ، تهی دست ترین افراد دنیا هستند.

باز خورد والدین:

باز خورد آموزگار:

درست یا نادرست بودن هر یک از جمله های زیر را مشخص کنید.

- درست نادرست ■ بر اثر خرد شدن سنگ ها، خاک تشکیل می شود.
- درست نادرست ■ همه ی خاک های تیره رنگ حتماً دارای بیشترین گیاخاک هستند.
- درست نادرست ■ خاکی که فقط مواد معدنی دارد برای کشاورزی مناسب نیست.
- درست نادرست ■ سیل از عوامل فرسایش خاک است.

www.mamplus.com

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- هر چه پوشش گیاهی زمین کمتر باشد، میزان فرسایش خاک می یابد.
- هنگام فرسایش خاک، حاصل خیزی آن می یابد.
- قدرت نگه داری آب در خاک های (ماسه ای | رسی) بسیار زیاد است.
- هر چه شیب زمین بیشتر باشد، میزان فرسایش خاک توسط آب می شود.

هر یک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

- گیاخاک:
- هوازگی سنگ ها :
- فرسایش خاک:

پاسخ سوالات زیر را به صورت کامل بنویسید.

- ۱- چرا خاک باغچه برای کشاورزی اهمیت بیشتری دارد .
- ۲- عوامل موثر در خرد شدن سنگ ها و تشکیل خاک را نام ببرید؟
- ۳- چرا گیاخاک باعث تقویت خاک می شود؟
- ۴- عوامل موثر در فرسایش خاک را نام برده و از هر کدام دو مثال بزنید.
- ۵- چرا سازمان جنگل بانی از چریدن دام ها در بعضی زمین های کشاورزی جلوگیری می کنند
- ۶- سرما و گرمای کوهستان چه نقشی در تشکیل خاک دارند؟

۷- پارمیدا دانش آموز کلاس پنجم است او ۳ لیوان یکبار مصرف شفاف را به ترتیب با خاک های رس، ماسه و باغچه پر کرده است. با زمان سنجی که در دست دارد می خواهد مدت زمان نفوذ آب در این خاک ها را اندازه بگیرد. به نظر شما کمترین زمان نفوذ برای کدام لیوان است و دلیلش چیست؟

گزینه ی درست را انتخاب کنید.

www.mamplus.com

۱- برای تشکیل لایه ای از خاک به ضخامت ۳۰ سانتی متر چه مدت زمان لازم است؟

الف) حدود ۳۰۰ سال ب) حدود ۶۰۰۰ سال ج) کم تر از ۳۰۰ سال د) کم تر از ۲۰۰ سال

۲- کدام عامل سبب از بین رفتن خاک سطحی نمی شود؟

الف) شخم نامناسب ب) آبیاری نامناسب ج) از بین رفتن پوشش گیاهی د) تقویت پوشش گیاهی

۳- کدام حیوان در خرد شدن سنگ ها تاثیر بیشتری دارند؟

د

ج

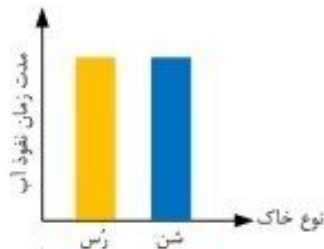

ب

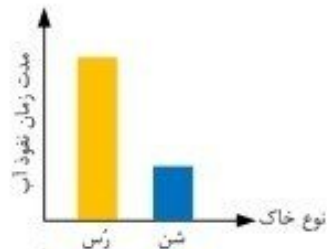

الف

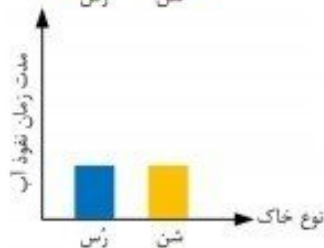
۶- کدام نمودار درست است؟

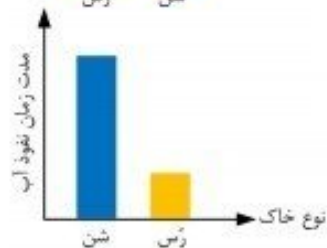
ب

الف

د

ج

۷- نوع خاک منطقه به بستگی دارد.

الف) نوع سنگ منطقه ب) مقدار سنگ منطقه ج) رنگ سنگ منطقه د) اندازه ی سنگ های منطقه

موفق باشید - عزیزی

۱- نفوذ آب در کدام خاک بیشتر است؟

الف) خاک رس ب) ماسه ج) خاک باغچه د) در هر سه یکسان است.

۲- کدام مورد باعث فرسایش خاک می‌شود؟

الف) انسان ب) باد ج) آب د) هر سه مورد

۳- کدام خاک برای کشاورزی مناسب‌تر است؟

الف) رس ب) ماسه ج) خاک باغچه د) رس و ماسه

www.mamplus.com

۴- کدام جانور در تشکیل خاک نقش بیشتری دارد؟

۵- کدام بخش گیاه در تشکیل خاک نقش مهم‌تری دارد؟

الف) ساقه ب) برگ ج) ریشه د) گل

۶- خاک برای کشاورزی لازم است زیرا لازم را به گیاه می‌دهد.

۷- برای تشکیل یک سانتی‌متر خاک حدود سال زمان لازم است.

۸- بر اثر خرد شدن سنگ‌ها تشکیل می‌شود

۹- در شب که دمای هوا می‌یابد در جاهای کوهستانی آب داخل سنگ‌ها می‌زند و حجم آن پیدا می‌کند.

۱۰- راه‌های جلوگیری از فرسایش خاک را نام ببرید. (۲ مورد)

۱۱- سه مورد از عوامل موثر در تشکیل خاک را نام ببرید.

۱۲- رشد گیاهان چگونه در تشکیل خاک کمک می‌کنند؟

۱۳- از عوامل غیر طبیعی فرسایش خاک چهار مورد را نام ببرید.

۱۴- گیاه‌خاک چیست؟

نام و نام خانوادگی:	آموزشگاه:	نوع آزمون:
کلاس:	طراح سوال:	زمان آزمون:

درست یا نادرست بودن هر یک از جمله های زیر را مشخص کنید.

- درست نادرست ■ بر اثر خرد شدن سنگ ها، خاک تشکیل می شود.
- درست نادرست ■ همه ی خاک های تیره رنگ حتماً دارای بیشترین گیاخاک هستند.
- درست نادرست ■ خاکی که فقط مواد معدنی دارد برای کشاورزی مناسب نیست.
- درست نادرست ■ سیل از عوامل فرسایش خاک است.

www.mamplus.com

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- هر چه پوشش گیاهی زمین کمتر باشد، میزان فرسایش خاک می یابد.
- هنگام فرسایش خاک، حاصل خیزی آن می یابد.
- قدرت نگه داری آب در خاک های (ماسه ای | رسی) بسیار زیاد است.
- هر چه شیب زمین بیشتر باشد، میزان فرسایش خاک توسط آب می شود.

هر یک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

- گیاخاک:
- هوازگی سنگ ها:
- فرسایش خاک:

پاسخ سوالات زیر را به صورت کامل بنویسید.

۱- خاک در بیابان های کویر لوت بیشتر تشکیل می شود یا در ناحیه ی پر باران و مرطوب کناره ی دریای خزر؟ چرا؟

۲- چرا خاک رو برای کشاورزی اهمیت بیشتری دارد؟

۳- عوامل موثر در خرد شدن سنگ ها و تشکیل خاک را نام ببرید؟

۴- چرا گیاخاک باعث تقویت خاک می شود؟

۵- عوامل موثر در فرسایش خاک را نام برده و از هر کدام دو مثال بزنید.

۶- چرا سازمان جنگل بانی از چریدن دام ها در بعضی زمین های کشاورزی جلوگیری می کنند؟

نام و نام خانوادگی:	آموزشگاه:	نوع آزمون:
کلاس:	طراح سوال:	زمان آزمون:

۷- چرا با این که در کوهستان ها عوامل فرسایش سنگ و تشکیل خاک زیاد است ولی میزان خاک در این مناطق کم است؟

۸- سرما و گرما چه نقشی در تشکیل خاک دارند؟

۹- پارمیدا دانش آموز کلاس پنجم است او ۳ لیوان یکبار مصرف شفاف را به ترتیب با خاک های رس، ماسه و باغچه پر کرده است. با زمان سنجی که در دست دارد می خواهد مدت زمان نفوذ آب در این خاک ها را اندازه بگیرد. به نظر شما کمترین زمان نفوذ برای کدام لیوان است و دلیلش چیست؟

۱۰- سپنتا پسر بچه ای باهوش است که در شهر ساری زندگی می کند. او در مورد سیل اخیر که در این شهر رخ داده بود، تحقیق می کرد. او می گوید عامل اصلی سیل در کوهستان انسان ها می باشند. به نظر شما علت این حرفش چیست؟

۱۱- برای جلوگیری از فرسایش خاک در مزارع، کشاورزان چه کارهایی باید انجام دهند؟ ۳ مورد بنویسید.

۱۲- برای تقویت خاک مزارع چه کارهایی می توان انجام داد تا محصول بیشتری بتوان برداشت کرد؟

گزینه ی درست را انتخاب کنید. www.mamplus.com

۱- برای تشکیل لایه ای از خاک به ضخامت ۳۰ سانتی متر چه مدت زمان لازم است؟

الف) حدود ۳۰۰ سال ب) حدود ۶۰۰۰ سال ج) کم تر از ۳۰۰ سال د) کم تر از ۲۰۰ سال

۲- کدام عامل سبب از بین رفتن خاک سطحی نمی شود؟

الف) شخم نامناسب ب) آبیاری نامناسب ج) از بین رفتن پوشش گیاهی د) کشت متناوب

۳- آب جاری باعث فرسایش خاک می شود. در چه منطقه ای احتمال فرسایش خاک بیشتر است؟

الف) در منطقه ای شیب دار که پوشیده از علف های هرز است. ب) در منطقه ای مسطح بدون پوشش گیاهی

ج) در منطقه ای شیب دار بدون پوشش گیاهی د) هر سه گزینه درست است.

۴- کشت متناوب باعث خاک می شود.

الف) فرسایش ب) تقویت ج) تغییر رنگ د) تغییر جنس

نام و نام خانوادگی: آموزشگاه: نوع آزمون:
 کلاس: طراح سوال: زمان آزمون:

۵- کدام حیوان در خرد شدن سنگ ها تاثیر بیشتری دارند؟

(د)

(ج)

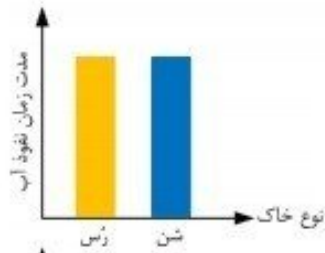

(ب)

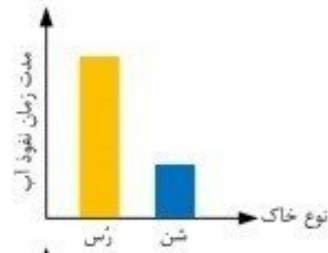

(الف)

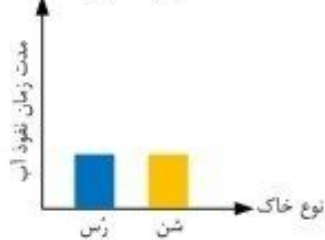
۶- کدام نمودار درست است؟

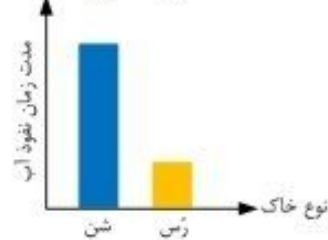
(ب)

(الف)

(د)

(ج)

۷- نوع خاک منطقه به بستگی دارد.

(الف) نوع سنگ منطقه (ب) مقدار سنگ منطقه (ج) رنگ سنگ منطقه (د) اندازه‌ی سنگ های منطقه

۸- فرسایش سنگ و تشکیل خاک در کدام استان بیشتر است؟

(الف) مازندران (ب) تهران (ج) یزد (د) کرمان

۹- چرا در مناطقی که کشت مداوم داشته اند پس از چند سال میزان محصولشان کم می‌شود؟

(الف) کاهش مقدار مواد معدنی خاک (ب) کاهش مقدار گیاخاک

(ج) کاهش مقدار نفوذ پذیری خاک (د) هر سه مورد

۱۰- در ساحل دریا چرا نمی‌توانند کشاورزی کنند؟

(الف) نبودن خاک رس (ب) نبودن آب شیرین (ج) نبودن گیاخاک (د) هر سه مورد

۱۱- اگر بخواهند در بیابان کشاورزی کنند چه مواردی را باید به خاک اضافه کنند؟

(الف) گیاخاک و مواد آلی (ب) آب شیرین (ج) مواد معدنی و املاح (د) گزینه ی ۱ و ۲

۱۲- اگر شیب زمینی از جهت شمال به جنوب باشد. جهت شخم زدن زمین کدام است؟

(الف) ↓ (ب) → (ج) ↙ (د) ↗

نام و نام خانوادگی:..... به نام خدا آزمون علوم تجربی درس خاک با ارزش تاریخ: / /	
۱- گیاه خاک چیست و چگونه تشکیل می شود؟	
۲- پنج عامل مهم در فرسایش خاک را نام ببرید.	
۳- در زمین های کشاورزی که بارندگی در آن کم است، مقدار کدام خاک را افزایش می دهند؟ چرا؟	
۴- هر چه دانه خاک..... باشد، آب بیشتر گل آلود است و دیرتر ته نشین می شود و هر چه ذره های خاک درشت تر باشد..... ته نشین می شود.	
۵- خاک ها از چه نظر با هم تفاوت دارند؟	
۶- برای تشکیل یک سانتی متر خاک در سطح زمین حدود..... سال زمان لازم است.	
۷- چگونه گیاهان موجب تشکیل خاک می شوند؟	
۸- عوامل مهم در تشکیل خاک را نام ببرید. (چهار مورد)	
۹- در جاهای سرد کوهستانی چگونه خاک تشکیل می شود؟ www.mamplus.com	
۱۰- فرسایش خاک چیست؟	
۱۱- نفوذ آب در کدام خاک بیشتر است؟ ☐ رس ☐ باغچه ☐ ماسه ☐ هر سه مساوی اند	
۱۲- برای تشکیل ۳ سانتی متر خاک در سطح زمین حدود چند سال زمان لازم است؟ ☐ ۶۰۰۰۰ سال ☐ ۶۰۰۰ سال ☐ ۶۰۰۰ سال ☐ ۶۰۰ سال	
۱۳- مهم ترین عامل فرسایش خاک در بیابان ها چیست؟ ☐ آب ☐ باد ☐ شیب زمین ☐ انسان ها	

	۱۴-چرای بی رویه دام ها چگونه باعث فرسایش خاک می شوند؟
	۱۵-چه خاکی برای کشاورزی مناسب است؟ چرا؟
www.mamplus.com	۱۶-صحيح يا غلط جمله های زیر را مشخص کنید. خاک ماسه آب بیشتری را در خود نگه می دارد. () نفوذ آب در خاک ماسه بیشتر است. ()
	۱۷-جانوران به چه دلیل لانه می سازند؟
	۱۸-دو نمونه از جانوران را نام ببرید که در تشکیل خاک نقش دارند.
	۱۹-وقتی سنگ ها تبدیل به خاک می شوند، دچار تغییر..... می شوند. ☐ فیزیکی ☐ شیمیایی
	۲۰-یکی از روش های تشکیل خاک..... است. ☐ لانه سازی جانوران ☐ خرد شدن سنگ ها ☐ نفوذ ریشه ی گیاهان در سنگ ها ☐ همه موارد

موفق و سربلند باشید

الف) جملات درست را با تیک و جملات نادرست را با ضربدر مشخص کنید.

۱. بر اثر خرد شدن سنگ‌ها، خاک تشکیل می‌شود.
۲. مدت زمان نفوذ آب در ساحل دریا بسیار زیاد است.
۳. بیش‌ترین میزان مواد معدنی در سطح زیرین خاک قرار دارد.
۴. هرچه ذرات خاک درشت‌تر باشد، هوای بیش‌تری در خاک وجود دارد.
۵. خاکی که فقط مواد مدنی دارد برای کشاورزی مناسب نیست.
۶. همه‌ی خاک‌های تیره رنگ الزاماً دارای بیش‌تری گیاه‌خاک هستند.
۷. سیل از عوامل فرسایش خاک است.
۸. برای تشکیل یک سانتی متر خاک، حدود دویست سال زمان لازم است.
۹. جانوران با حفر زمین و لانه‌سازی، باعث خرد شدن سنگ‌ها می‌شوند.
۱۰. در مناطق سردسیر آب داخل سنگ یخ می‌زند و حجم آن افزایش می‌یابد.
۱۱. رنگ خاک رس سرخ بوده و آب را به راحتی از خود عبور می‌دهد.
۱۲. هرچه رنگ خاک تیره‌تر باشد، میزان گیاه‌خاکش کم‌تر است.
۱۳. نوع سنگ در مقدار خاکی که تشکیل می‌شود، تأثیر ندارد.
۱۴. فرسایش خاک در اثر باران‌های شدید، تغییری شیمیایی به حساب می‌آید.
۱۵. انسان با جاده‌سازی، فرسایش خاک را شدیدتر می‌کند.
۱۶. اختلاف خاک‌ها، در جنس اجزای آن است.
۱۸. ریشه‌ی گیاهان موجب می‌شود تا خرد شدن سنگ‌ها در عمق بیش‌تری از خاک صورت گیرد.

www.mamplus.com

ب) کامل کنید.

۱۹. ذرات ماسه از خاک رس است.
۲۰. هر چه پوشش گیاهی زمین کم‌تر باشد، میزان فرسایش خاک می‌شود.
۲۱. هر چه شیب زمین بیش‌تر باشد، میزان فرسایش خاک توسط آب می‌شود.
۲۲. هنگام فرسایش خاک، حاصلخیزی آن می‌یابد.
۲۳. قدرت نگهداری آب در خاک‌های (ماسه‌ای - رسی) بسیار زیاد است.
۲۴. (پوشش گیاهی - قطع درختان) مانع فرسایش خاک می‌شود.
۲۵. سرعت نفوذ آب در خاک (رسی - ماسه‌ای) بسیار کم است.
۲۶. خاک رو، معمولاً گیاه‌خاک بیش‌تری نسبت به خاک دارد.
۲۷. فرسایش خاک بر اثر بادهای شدید، یک تغییر است.
۲۸. آب در هر نوع خاک، با یک سرعت نفوذ

ج) انتخاب کنید.

۲۹. برای تشکیل لایه‌ای از خاک به ضخامت ۳۰ سانتی متر چه مدت زمان لازم است؟

الف) حدود ۳۰۰ سال ب) حدود ۶۰۰۰ سال

ج) کم‌تر از ۳۰۰ سال د) کم‌تر از ۲۰۰ سال

۳۰. کدام عامل سبب از بین رفتن خاک سطحی نمی‌شود؟

الف) شخم نامناسب ب) آبیاری نامناسب ج) از بین رفتن پوشش گیاهی د) کشت متناوب

۳۱. کدام عامل در نفوذ پذیری خاک اثری ندارد؟

الف) فضای خالی بین ذرات ب) اندازه‌ی ذرات خاک ج) جنس ذرات خاک د) فاصله‌ی ذرات خاک

۳۲. کشت متناوب باعث خاک می‌شود.

الف) فرسایش ب) تقویت ج) تغییر رنگ د) تغییر جنس

۳۳. کدام گزینه نادرست نیست؟

الف) هر چه خاک دانه ریزتر باشد، آب را سریع‌تر جذب می‌کند.

ب) هر چه خاک دانه درشت‌تر باشد سرعت نفوذ آب کم‌تر است.

ج) هر چه خاک دانه ریزتر باشد مدت زمان نفوذ آب در آن بیش‌تر است.

د) هر سه گزینه غلط هستند.

۳۴. کدام حیوانات در خرد شدن سنگ‌ها تأثیر بیس‌تری دارند؟

www.mamplus.com

۳۵. نوع خاک منطقه به بستگی دارد.

الف) نوع سنگ منطقه ب) مقدار سنگ منطقه ج) رنگ سنگ منطقه د) اندازه‌ی سنگ‌های منطقه

۳۶. در ساحل دریا چرا نمی‌توانند کشاورزی کنند؟

الف) نبود خاک رس ب) آب شیرین ج) نبودن گیاه‌خاک د) هر سه مورد

۳۷. اگر شیب زمینی از جهت شمال به جنوب ↓ باشد، جهت شخم زدن زمین کدام است؟

الف) ↓ ب) → ج) ↙ د) ↗

۳۸. کدام نوع خاک را برای کشت گیاه مناسب‌تر می‌دانید؟

الف) کنار جاده ب) مخلوطی از شن، رس و گیاه‌خاک ج) بیابان د) ماسه‌ی کنار دریا

۳۹. مهم‌ترین عامل خرد شدن سنگ‌ها در مناطق بیابانی کدام است؟

الف) انجماد آب درون سنگ‌ها ب) نفوذ ریشه‌ی گیاهان در شکاف سنگ‌ها

ج) تغییرات دمای شب و روز د) حل شدن سنگ‌ها در آب باران

۴۰. در کدام نوع خاک، امکان جاری شدن سیل بیش‌تری است؟

الف) رسی ب) شنی ج) ماسه‌ای د) مخلوطی از همه‌ی موارد

۴۱. مهم‌ترین عامل فرسایش خاک، است.

الف) هوا ب) باد ج) گیاهان د) آب جاری

۴۱. خاک حاوی، آب را با سرعت زیادی از خود عبور می‌دهد.

- الف) ماسه ب) شن ج) سنگریزه د) رس

۴۲. کدام یک از عوامل طبیعی فرسایش خاک است؟

- الف) آب جاری، باد، شخم زدن نامناسب ب) زلزله، سیل، ساختمان‌سازی
ج) سیل، باد، آب جاری د) حفاری، تخریب جنگل، شیب زیاد منطقه

۴۳. از کدام سنگ، خاک بیش‌تری تشکیل می‌شود؟

- الف) آذرین ب) دگرگون شده ج) رسوبی د) مرمر

۴۴. چرا در مناطقی که دارای شیب تند است، زمین‌ها را پله پله می‌کنند؟

- الف) آب بیش‌تری به گیاهان برسد. ب) آسانی کاشت دانه یا نهال
ج) آسانی درو و برداشت محصول د) جلوگیری از فرسایش خاک

۴۵. بو و رنگ خاک، بستگی به میزان موجود در آن دارد.

- الف) رس ب) گیاه‌خاک ج) ماسه د) سنگریزه

۴۶. خاک کدام گلدان برای کشت گل مناسب است؟

www.mamplus.com

۴۷. کم‌ترین میزان گیاه‌خاک، مخصوص خاک نواحی است.

- الف) ساحلی ب) بیابانی ج) کوهستانی د) جنگلی

۴۸. (د) پاسخ دهید.

تعریف کنید.

گیاه‌خاک:

هوازدگی سنگ‌ها:

فرسایش خاک:

۴۹. عوامل مؤثر در تشکیل خاک را نام ببرید. (۴ مورد)

۱. ۲. ۳. ۴.

۵۰. تصاویر زیر مراحل اثرات تغییرات دما بر روی سنگ‌ها را نشان می‌دهد. مراحل آن را بنویسید.

(۳)

(۲)

(۱)

۵۱. اگر شما کشاورز بودید، برای جلوگیری از فرسایش خاک مزرعه‌ی خود چه کارهایی می‌کردید؟

۵۲. کدام شخم مناسب است؟ (دلیل خود را شرح دهید.)

۵۳. مریم وقتی به گلدان خود آب می‌دهد، آب با سرعت خیلی کم از ته گلدان خارج می‌شود.

چگونه می‌توان او را برای رفع این مشکل یاری داد؟

www.mamplus.com

۵۴. اجزای خاک عبارت اند از:

۵۵. چرا برخی از کشاورزان پس از برداشت محصول، بقایای گیاهان را می‌سوزانند؟

بچه‌های عزیزم علت زیاد بودن تعداد سوالات این آزمون بدین جهت

بوده است که فقط میزان یادگیری خود را بسنجید ...

به امید موفقیت روز افزون ...

طراح: مجید برجی

نام و نام خانوادگی:

موضوع: علوم فصل ۱۰

آینده و آینده ما

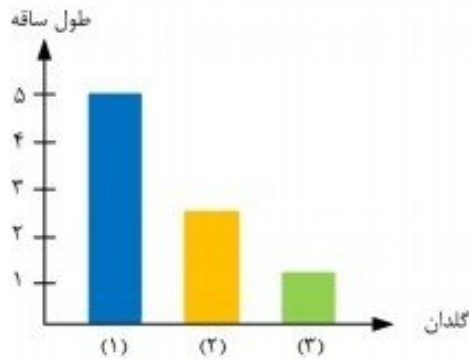
تاریخ:

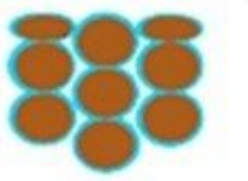
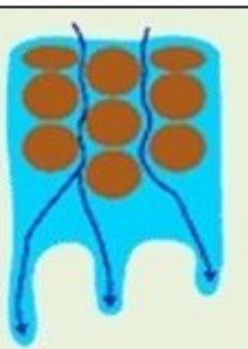
	<p>جاهای خالی را با کلمه مناسب پر کنید برای تشکیل ۳ سانتی متر خاک در سطح زمین حدود سال زمان لازم است. هر چه خاک دانه (ریز تر - درشت تر) باشد آب (کم تر - بیش تر) گل آلود است. هر چه ذره های خاک (درشت تر - ریز تر) باشد زودتر ته نشین می شود.</p>	۱
	<p>تبدیل شدن سنگ به خاک را به صورت کامل توضیح دهید. www.mamplus.com</p>	۲
	<p>تبدیل شدن سنگ به خاک یک تبدیل شیمیایی است یا فیزیکی؟ توضیح دهید.</p>	۳
	<p>کدام جانوران به تشکیل خاک کمک می کنند؟ توضیح دهید.</p>	۴
	<p>توضیح دهید در جاهای سرد و کوهستانی سنگ چگونه به خاک تبدیل می شود؟</p>	۵
	<p>گیاه خاک چیست؟</p>	۶
	<p>نفوذ آب در کدام خاک بیش تر است؟ (۱) خاک رس ☐ (۲) ماسه ☐ (۳) خاک باغچه ☐ (۴) خاک بیابان ☐ کدام خاک آب بیش تری در خود نگه می دارد؟ (۱) خاک رس ☐ (۲) ماسه ☐ (۳) خاک باغچه ☐ (۴) خاک بیابان ☐ کدام خاک برای کشاورزی مناسب تر است؟ (۱) خاک رس ☐ (۲) ماسه ☐ (۳) خاک باغچه ☐ (۴) خاک بیابان ☐</p>	۷
	<p>فرسایش خاک را تعریف کنید. با چه روش هایی می توانیم از فرسایش خاک جلوگیری کنیم؟</p>	۸

آموزگار
 کلاس پنجم
 شاگرد
 آموزشگاه
 شماره
 استان
 شهر
 پست
 نام خانوادگی
 نام

سارا سه گلدان پلاستیکی انتخاب کرده است و بعد از شماره گذاری، درون یکی از گلدان‌ها، ماسه، درون گلدان دیگری خاک رس و درون گلدان بعدی خاک باغچه ریخته است. سپس او درون هر گلدان ۵ دانه عدس کاشته است. او پس از گذشت ۱۰ روز طول ساقه‌ی عدس‌ها را در هر سه گلدان اندازه‌گیری کرده است. نمودار زیر اندازه‌ی طول ساقه‌ی عدس‌ها را بر حسب سانتی‌متر نشان می‌دهد.

شماره‌ی هر گلدان را به نوع خاک و نفوذپذیری آب در ذرات خاک مربوط به خود وصل کنید.

نفوذپذیری آب در ذرات خاک	شماره‌ی گلدان	نوع خاک
	(۱)	ماسه
	(۲)	رس
	(۳)	باغچه

www.mamplus.com

کدام خاک بیشترین آب را در خود جذب می‌کند؟

کدام خاک برای رشد گیاه مناسب‌تر است؟

در کدام نوع خاک، آب از دسترس ریشه‌ی گیاه خارج می‌شود؟

بافت مسئله

مونا به همراه خانواده اش قبل از شروع مدارس برای گردش به یکی از روستاهای اطراف رفتند. با خانواده از همه ی قسمت های روستا دیدن کردند و سوغاتی های فراوانی هم تهیه کردند. مونا در حین گردش متوجه شد که اهالی روستا پشت بام های خود را با گل رس می پوشانند مونا کنجکاو شده بود و از پدرش پرسید چرا آنها از خاک رس استفاده می کنند چرا از خاک های شنی و ماسه ای استفاده نمی کنند؟ پدرش دلیل آن را توضیح داد

تکلیف

به نظر شما چرا روستائیان پشت بام های خود را هر سال با گل رس می پوشانند؟

سوال

باطراحی یک آزمایش بگویید چرا میزان نفوذ پذیری آب در خاک رس و ماسه ای با هم تفاوت دارد.

www.mamplus.com

ت	ق	خ	خ	توصیف عملکردی
				ویژگی خاک رس را می داند
				به خوبی آزمایش را طراحی کرده و تفاوت خاک رس و ماسه را می داند

۱- گزینه مناسب را انتخاب کنید .

- کدام مورد آب را در خود نگه نمی دارد .
الف (خاک رس ب) گیاجاک ج (خاک ماسه د) همه موارد
- کدام نوع خاک برای کشت گیاه مناسب تر است .
الف (کنار جاده ب) مخلوط شن و ماسه و گیاه خاک ج (بیابان د) ماسه
- مهم ترین عامل خرد شدن سنگ ها در مناطق بیابانی چیست .
الف (انجماد آب درون سنگ ها ب) تغییرات دمای شب و روز
ج (نفوذ ریشه ضخیم گیاهان د) باران های شدید
- در کدام وسیله از گوه استفاده نشده است .
الف (تیغه قیچی ب) میخ ج (سنجاق د) در بطری
- جاده کوهستانی شبیه کدام یک عمل می کند .
الف (چرخ چاه ب) چرخ و فلک د (الاکلنگ ج) پیچ
- کدام مورد متفاوت عمل می کند .
الف (الاکلنگ ب) فرغون د (ترازوی دو کفه ای ج) قیچی
- اگر بخواهیم در الاکلنگ تعادل برقرار کنیم .
الف (جسم سنگین به تکیه گاه نزدیک شود ب) جسم سبک به تکیه گاه نزدیک شود
ج (وزنه ای کنار جسم سنگین قرار می دهیم د) میله ای سنگین تر انتخاب می کنیم
- دندان درندگان در کدام دسته قرار می گیرد .
الف (اهرم ب) گوه ج (اهرم و پیچ د) اهرم و سطح شیب دار

www.mamplus.com

۲- درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید .

- خاک رس آب را به سرعت از خود عبور می دهد
- هرچه خاک تیره تر باشد گیاه خاک کمتری دارد
- هرچه ارتفاع سطح شیب دار بیشتر شود نیروی کمتری به کار می رود
- در گاری دستی جسم در بین نیرو و تکیه گاه قرار گرفته است
- گوه برای بریدن و قطعه قطعه کردن استفاده می شود

۳- جاهای خالی را کامل کنید

- برای تشکیل لایه خاک به قطر یک سانتی متر زمان لازم است
- اجزای همه خاک ها مشابه هم
- هر چه شیب منطقه ای بیشتر باشد فرسایش است

- دستگیره ی در نوعی است
- در چرتقیل برای بالا بردن اجسام از استفاده شده است

۴- پاسخ دهید .

- ۲ دلیل برای فرسایش خاک را بیان کنید .

- گیاه خاک را تعریف کنید .

- قرقره چیست و در کجا کاربرد دارد . مثال بزنید

- سه قسمت اصلی اهرم را نام ببرید .

- ماشین ها و ابزارها چه کمکی به ما می کنند .

- سه مورد از عوامل تشکیل خاک را بیان کنید

- وسایل زیر را در جدول دسته بندی کنید . ترازو - الاکلنگ - چاقو - تبر - تورهای ماهیگیری بزرگ

www.mamplus.com

قرقره	گوه	اهرم (تکیه گاه بین جسم و نیرو)

مریم عزیزی

موفق باشید

نام و نام خانوادگی:
نام دبستان:

ارزشیابی اسفند ماه پایه پنجم
علوم

تاریخ آزمون:
مدت آزمون:

الف) پاسخ مناسب را با علامت (✓) مشخص کنید.

غلط

صحیح

۱- کار گوه و سطح شیب دار مشابه می باشد.

۲- نردبان و پیچ دارای سطح شیب دار می باشند.

۳- تغییر آب و هوا در تشکیل خاک نقش دارد.

۴- برای تشکیل ۲ سانتی متر خاک در سطح زمین حدود ۲۰۰ سال زمان لازم است.

ب) گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۵- در کدام یک سطح شیب دار به کار نرفته است؟

www.mamplus.com

(د) سرسره

(ج) راه پله‌ی ساختمان

(ب) نردبان

الف) الاکلنگ

۶- در کدام یک گوه به کار رفته است؟

(ب) پیچ - کاردک - ترازو

الف) دستگیره‌ی در - کلنگ - فرغون

(د) انبر دست - کلنگ - چاقو

(ج) مفار - چاقو - میخ کش

۷- مهمترین عامل فرسایش خاک چیست؟

(د) آب جاری

(ج) آبیاری مناسب

(ب) هوا

الف) گیاهان

۸- خاک کدام گلدان برای رشد گیاه مناسب تر است؟

(د)

(ج)

(ب)

(الف)

پ) جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید.

۹- دندان‌های پیش انسان و جانوران گوشت‌خوار مانند عمل می‌کنند.

۱۰- از یک میله و چرخی که با آن می‌چرخد درست شده است.

۱۱- جانوران با لانه‌سازی در زمین به کمک می‌کنند.

۱۲- خاک اجزای گوناگونی دارد و برای رشد گیاه مناسب است.

(ن) پاسخ کوتاه بدهید.

۱۳- ابزاری مانند کلنگ و بیل، گوه هستند. این ابزار چگونه کارها را آسان می‌کنند؟

.....

۱۴- گوه چیست؟

.....

۱۵- دو عامل تشکیل خاک را نام ببرید.

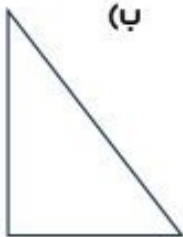
.....

۱۶- به چه علت باغبان روی برگهای پاییزی را با خاک می‌پوشاند؟

.....

(ث) پاسخ کامل بدهید. www.mamplus.com

۱۷- کدام سطح شیب‌دار برای بالا بردن یک جسم سنگین مناسب‌تر است؟ چرا؟

(ب)

(الف)

۱۸- در زندگی انسان‌ها از چرخ و محور چه استفاده‌هایی می‌شود؟

.....

.....

۱۹- گیاهک چیست؟

.....

.....

۲۰- فرسایش خاک را تعریف کرده و سه مورد از عوامل فرسایش خاک را نام ببرید.

.....

.....

